

Sygn. akt VI A Ca 761/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2015r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Irena Piotrowska

Sędziowie: SA Ewa Zalewska

SO (del.) Bogdan Gierzyński (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Agnieszka Pawłowska

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. w P. i (...) sp. z o.o. w S.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o zawarcie umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

z dnia 24 stycznia 2014 r.

sygn. akt XVII AmE 34/11

1. oddala apelację;

2. zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz (...) sp. z o.o. w P. kwotę 270 zł (dwieście siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.

Sygn. akt VI A Ca 761/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 listopada 2010 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki po rozpatrzeniu wniosku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. o rozstrzygnięcie w trybie art. 8 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne sporu z (...) sp. z o.o. w P., dotyczącego odmowy zawarcia umowy o przyłączenie Elektrowni (...) o mocy 18 MW orzekł zawarcie umowy pomiędzy (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. a (...) sp. z o.o. w P. o przyłączenie Elektrowni (...) do sieci elektroenergetycznej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością stanowiącej załącznik do decyzji.

Od powyższej decyzji odwołanie wniósł powód - (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. zaskarżając ją w całości. Zaskarżonej Decyzji powód zarzucił:

1. naruszenie art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego polegające na orzeczeniu zawarcia umowy mimo braku spełniania ustawowych przesłanek powstania publicznoprawnego obowiązku przyłączenia;

2. naruszenie art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego polegające na przyjęciu, że wynikający z tego przepisu publicznoprawny obowiązek zawierania umowy o przyłączenie, dotyczy również przyłączania innych przedsiębiorstw energetycznych - wytwórców, oraz w konsekwencji naruszenie art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego w zw. z art. 23 ust. 2 pkt 12 Prawa energetycznego oraz w zw. z art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego, poprzez błędną jego wykładnię, polegającą na przyjęciu, że Prezes URE ma kompetencją do orzeczenia w niniejszej sprawie zawarcia umowy;
3. naruszenie prawa materialnego - art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego oraz art. 9 ust. 4 pkt. 2) Prawa energetycznego poprzez utożsamienie wydanego przez przedsiębiorstwo dystrybucyjne dokumentu zatytułowanego „warunki przyłączenia” z ustawowym terminem „warunki techniczne i ekonomiczne przyłączenia” (art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego) oraz utożsamienie z ustawowym pojęciem „warunki przyłączenia” (art. 7 ust. 1 in fine Prawa energetycznego, art. 9 ust. 4 pkt. 2 Prawa energetycznego);
4. naruszenie art. 7 ust. 8i Prawa energetycznego w zw. z art. 20 Ustawy z dnia 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne w zw. z § 8 ust. 7 Rozporządzenia Systemowego poprzez ich niezastosowanie polegające na orzeczeniu zawarcia umowy, pomimo utraty ważności warunków przyłączenia;
5. naruszenie art. 77 § 1 k.p.a. w zw. z art. 75 § 1 k.p.a. w zw. z art. 30 ust. 1 Prawa energetycznego polegające na nie przeprowadzeniu postępowania dowodowego na okoliczność: (i) istnienia technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia, (ii) posiadania przez zainteresowanego tytułu prawnego do korzystania z obiektu przyłączanego oraz istnienia tego obiektu, oraz (iii) spełnienia przez zainteresowanego warunków przyłączenia do sieci i odbioru;
6. naruszenie art. 7 ust. 2 Prawa energetycznego polegające na orzeczeniu zawarcia umowy o przyłączenie niezawierającej elementów przedmiotowo istotnych,
7. naruszenie art. 487 § 2 k.c. polegające na orzeczeniu o zawarciu umowy o przyłączenie o treści niezgodnej z zasadą ekwiwalentności oraz nieregulującej w sposób pełny stosunku prawnego, mającego łączyć (...) oraz Zainteresowanego; (...) zarzucił, że zaskarżoną Decyzją Prezes Urzędu Regulacji Energetyki orzekł zawarcie umowy o przyłączenie, której główne obciążenia oraz ryzyka leżą po stronie (...);
8. naruszenie art. 58 § 1 k.c. polegające na orzeczeniu zawarcia umowy z podmiotem nieposiadającym koncesji ani promesy koncesji oraz poprzez orzeczenie zawarcia umowy o treści, zgodnie z którą wykonanie tej umowy skutkować będzie naruszeniem przez (...) warunków wykonywania działalności koncesjonowanej w zakresie dystrybucji energii elektrycznej (art. 3 pkt 5 Prawa energetycznego i art. 3 pkt 23 Prawa energetycznego), naruszeniem zakazu subsydiowania skrótnego (art. 44 ust. 1 Prawa energetycznego i art. 3 pkt 32 Prawa energetycznego) oraz naruszeniem obowiązku równego traktowania odbiorców (art. 3 pkt 21 Prawa energetycznego, 9d ust. 4 Prawa energetycznego i art. 45 ust. 1 pkt 1 Prawa energetycznego);
9. naruszenie 16 ust. 3 Dyrektywy nr 2009/28 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE polegające na orzeczeniu zawarcia umowy, bez uwzględnienia interesów innych zainteresowanych przyłączeniem, w sytuacji, gdy z okoliczności sprawy wynika, że przyłączenie Zainteresowanego może pozbawić możliwości przyłączenia innych podmiotów, w szczególności wobec braku wskazania, jakimi kryteriami kierował się organ przy wydawaniu decyzji oraz przy braku wyjaśnienia, czy uprzywilejowane traktowanie zainteresowanego nie stanowi niedozwolonej pomocy publicznej;
10. naruszenie art. 3 oraz art. 23 ust. I Rozporządzenia Komisji Europejskiej z dnia 6 sierpnia 2008 r. nr 800/7008 uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze w spójnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i art. 88 Traktatu (dalej: Rozporządzenie Komisji"). Poprzez orzeczenie zawarcia umowy, skutkujące udzieleniem indywidualnej pomocy publicznej, bez uwzględnienia kryteriów udzielania tej pomocy;

11. naruszenie art. 7 ust. 8 pkt 3 Prawa energetycznego polegające na utożsamieniu pojęcia „przyłącza” z pojęciem „przyłączenia” i w konsekwencji przyjęciu, że za przyłączenie do sieci dystrybucyjnej odnawialnych źródeł energii pobiera się opłatę w wysokości połowy rzeczywistych nakładów poniesionych na budowę przyłącza.

Powołując się na zarzuty odwołania powód - (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wedle norm prawem przepisanych.

W odpowiedzi na powyższe odwołanie (...) sp. z o.o. z siedzibą w S. wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. na rzecz (...) sp. z o.o. z siedzibą w S. kosztów procesu według norm przepisanych.

Powyższą Decyzję odwołaniem zaskarżył również powód - (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. zaskarżając ją w części odnoszącej się do poszczególnych postanowień umowy będącej załącznikiem do decyzji, tj.:

1. części zawartej w § 1 umowy o przyłączenie przewidującej, że warunki przyłączenia stanowią integralną część umowy o przyłączenie, bez jednoczesnego dodania sformułowania „o ile niniejsza umowa stanowi inaczej”;
2. części zawartej w § 5 ust. 3 umowy o przyłączenie nakładającej na (...) sp. z o.o. zobowiązanie do ustanowienia na rzecz (...) sp. z o.o. nieodwołalnej gwarancji bankowej;
3. części w § 5 ust 4 umowy o przyłączenie przewidującej, że realizacja przyłączenia nastąpi poprzez wykonanie prac, o których mowa w § 7 ust. 2 lit. a umowy o przyłączenie;
4. części zawartej w § 7 ust. 1 umowy o przyłączenie, w jakiej ustęp 1 nie zawiera postanowienia o wybudowaniu linii światłowodowej od Elektrowni (...) do stacji transformatorowej 110/15 kV (...) w celu komunikacji oraz przesyłania sygnałów z Elektrowni (...) do (...) sp. z o.o.;
5. części zawartej w § 7 ust. 2 lit a umowy o przyłączenie przewidującej wybudowaniu linii światłowodowej od Elektrowni (...) do stacji transformatorowej 110/15 kV (...) w celu komunikacji oraz przesyłania sygnałów z Elektrowni (...) do (...) sp. z o.o.;
6. części zawartej w § 7 ust. 5 umowy o przyłączenie warunkującej przyłączenie od posiadania koncesji na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii;
7. części zawartej w § 8 ust. 1 i 2 umowy o przyłączenie przewidującej zobowiązanie (...) sp. z o.o. do zapłaty opłaty przyłączeniowej w kwocie odpowiadającej 50% nakładów koniecznych poniesionych na realizację prac określonych w § 7 ust. 2 lit. a umowy o przyłączeniu, tj, w części która opłatą przyłączeniową obejmuje nakłady konieczne poniesione na wybudowanie linii światłowodowej od elektrowni (...)15 kV (...) w celu komunikacji oraz przesyłania sygnałów z Elektrowni (...) do (...) sp. z o.o. ;
8. części zawartej w § 8 ust. 3 umowy o przyłączenie przewidującej zobowiązanie (...) sp. z o.o. do zapłaty na rzecz (...) sp z o.o. zaliczki na poczet opłaty przyłączeniowej w wysokości przewyższającej kwotę 75.000 zł;
9. części zawartej w § 8 ust. 4 umowy o przyłączenie odnoszącej się do § 7 ust. 2 lit. a umowy o przyłączenie;
10. części zawartej w § 14 umowy o przyłączenie nakładającej na (...) sp. z o.o. zobowiązanie do dostarczenia do (...) sp. z o.o. celem zaopiniowania instrukcji ruchu i eksploatacji posiadanych urządzeń, instalacji i sieci opracowaną z uwzględnieniem warunków określonych w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej oraz Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej.

Zaskarżonej Decyzji powód – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. zarzucił:

1. naruszenie art. 7 k.p.a. poprzez zaniechanie podjęcia wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, oraz zaniechanie uwzględnienia interesu stron oraz interesu społecznego;
2. błędną wykładnię art. 7 ust. 8 pkt 3 ustawy - Prawo energetyczne polegającą na uznaniu, że nakłady na wybudowanie linii światłowodowej w celu komunikacji oraz przesyłania sygnałów z Elektrowni (...) do (...) sp. z o.o. stanowią nakłady na realizację przyłączenia;
3. zawyżenie wysokości zaliczki na poczet opłaty przyłączeniowej poprzez ustalenie jej w kwocie przewyższającej możliwą wysokość opłaty za przyłączenie, a ponadto błędne (faktyczne) zastosowanie w sprawie art. 7 ust. 8a ustawy - Prawo energetyczne;
4. nadzabezpieczenie (...) sp. z o.o. poprzez ustalenie obowiązku ustanowienia na rzecz (...) sp. z o.o. gwarancji bankowej przy jednoczesnym obowiązku zapłaty zaliczki w wysokości przewyższającej możliwą opłatę za przyłączenie;
5. bezpodstawne uzależnienie przyłączenia od posiadania koncesji na prowadzenie działalności w zakresie wytwarzania energii;
6. bezpodstawne zobowiązanie do dostarczenia do (...) sp. z o.o. celem zaopiniowania instrukcji ruchu i eksploatacji posiadanych urządzeń, instalacji i sieci.

W oparciu o sformułowane w odwołaniu zarzuty powód - (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. wniósł o zmianę decyzji w zaskarżonej części poprzez :

1. zmianę § 1 umowy o przyłączenie polegającą na dodaniu po słowach „stanowiącymi integralną część niniejszej umowy, sformułowania „o ile niniejsza umowa stanowi inaczej.”;
2. uchylenie § 5 ust. 3 umowy o przyłączenie;
3. zmianę § 5 ust. 4 umowy o przyłączenie polegającą na wykreśleniu litery „a”, po sformułowaniu: „§ 7 ust. 2 lit.”;
4. zmianę § 7 ust. 1 umowy o przyłączenie polegającą na dodaniu w ustępie 1 lit. e po lit d o treści postanowienia zawartego obecnie w § 7 ust. 2 lit. a umowy o przyłączenie oraz skreślenie postanowienia zawartego obecnie w § 7 ust. 2 lit. a umowy o przyłączenie;
5. zmianę § 7 ust. 5 umowy o przyłączenie polegającą na wykreśleniu słów: „oraz koncesji na prowadzenie działalności w zakresie wytwarzania energii”;
6. zmianę § 8 ust. 1, 2 i 4 umowy o przyłączenie polegającą na wykreśleniu litery „a,” po sformułowaniu „§ 7 ust. 2 lit.”, tj wyłączenie ze składowych opłaty przyłączeniowej nakładów koniecznych na wybudowanie linii światłowodowej od elektrowni wiatrowej do stacji transformatorowej 110/15 kV (...) w celu komunikacji oraz przesyłania sygnałów z Elektrowni (...) do (...) sp. z o.o.;
7. zmianę § 8 ust. 3 umowy o przyłączenie przez obniżenie zaliczki na poczet opłaty przyłączeniowej do kwoty 75.000 zł;
8. zmianę § 14 umowy o przyłączenie poprzez zastąpienie jego obecnej treści następującym postanowieniem i uczynienie z niego ustępu 1: „Z uwagi na fakt, iż moc sumaryczna Elektrowni (...) wynosi 18 MW nie obowiązuje pkt 5 warunków przyłączenia, zgodnie z którym Elektrownia (...) powinna spełniać wymagania zawarte w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej Przedsiębiorstwa (...) oraz Instrukcji (...) S.A. dla farm wiatrowych o mocy znamionowej większej lub równej 50 MW”;

9. zmianę § 14 umowy o przyłączenie poprzez dodanie po ust. 1 ustępu 2 o następującej treści: „W przypadku stwierdzenia przeciążeń elementów sieci 110 kV Przedsiębiorstwa (...), problemów napięciowych oraz wyłączeń powodujących niepełny układ pracy sieci, które zaistnieją mimo zachowania należytej staranności nie dającymi się przewidzieć awariami elementów sieci powodującymi nie spełnienie kryterium n-1, mogą z uwzględnieniem regulacji mogą – przy uwzględnieniu regulacji art. 9c ust 6 ustawy Prawo energetyczne – nastąpić ograniczenia pracy Elektrowni (...) lub jej całkowite wyłączenie, o ile aktualna generacja Elektrowni (...) będzie miała bezpośredni wpływ na wystąpienie wyżej wymienionych przeciążeń, problemów napięciowych lub wyłączeń”.

Ponadto powód wniósł o zasądzenie od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz (...) sp. z o.o. w S. kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na to odwołanie (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. wniosła o jego oddalenie oraz zasądzenie od (...) sp. z o.o. z siedzibą w S. kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Ustosunkowując się do powyższych odwołań w odpowiedziach na odwołania pozwany - Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o ich oddalenie w całości.

Wyrokiem z dnia z dnia 24 stycznia 2014 roku Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2014 roku na rozprawie:

I. sprawy z powództwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

z udziałem zainteresowanego (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

na skutek odwołania od decyzji nr (...) z dnia 26 listopada 2010 r. o zawarcie umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej

1. uchylił zaskarżoną decyzję;

2. zasądził od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwotę 477 (czteryście siedemdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

II. sprawy z powództwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

z udziałem zainteresowanego (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

na skutek odwołania w części od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr (...) z dnia 26 listopada 2010 roku o zawarcie umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej

1. Oddalił odwołanie;

2. Zasądził od (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

3. Zasądził od (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwotę 377 (trzysta siedemdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oparł wyrok na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. jest przedsiębiorstwem energetycznym i wyznaczonym przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego na podstawie decyzji nr (...) prowadzącym działalność w zakresie dystrybucji energii elektrycznej.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą między innymi w zakresie projektowania i eksploatacji elektrowni i elektrowni wiatrowej.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. otrzymała warunki przyłączenia obiektu elektrowni o nazwie: Elektrownia (...) do sieci (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. z datą 30 kwietnia 2008 r. o numerze (...) wraz projektem umowy o przyłączenie.

W piśmie przekazującym ww. warunki i projekt umowy (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. oświadczyła, że wydanie warunków przyłączenia skutkuje tym, iż w sytuacji gdy w dacie zawierania umowy o przyłączenie będą istniały warunki ekonomiczne i techniczne będące podstawą wydania wspomnianych warunków, to umowa o przyłączenie będzie zawarta w oparciu o wydane warunki przyłączenia.

Warunki przyłączenia w pkt 7 stanowią, że wysokość opłaty za przyłączenie zostanie określona w umowie o przyłączenie (dowód: warunki k.25 i 971 akt admin.)

§ 8 ust. 1 projektu umowy o przyłączenie Elektrowni (...) stanowi: „z tytułu przyłączenia urządzeń Podmiotu Przyłączanego do sieci Przedsiębiorstwa (...), Podmiot Przyłączany uiszcza Przedsiębiorstwu (...) opłatę przyłączeniową szacowaną wstępnie na kwotę netto 26.065.000,00 zł słownie złotych: dwadzieścia sześć milionów sześćdziesiąt pięć tysięcy, plus podatek VAT 5.734.300,00 zł (22%), co daje wartość brutto 31.799.300,00 zł. Opłata ta obejmuje 50 % nakładów koniecznych do poniesienia w związku z realizacją prac określonych w § 7.2. Jej ostateczna wysokość, stanowiąca 50 % rzeczywistych kosztów poniesionych na realizację prac określonych w § 7.2. wraz z kosztami wynikającymi z uzyskania uzgodnień oraz zgód osób trzecich na przebieg elementów sieci przez ich teren, zostanie określona aneksem, po rozstrzygnięciu przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) postępowania, o którym mowa w § 5 pkt 2.” (dowód: projekt umowy k. 22-23 k. 979 akt admin.)

Biuro Studiów (...) S.A opracowało w marcu 2006 r. ekspertyzę wpływu Krajowy System Elektroenergetyczny (...) o mocy 18 MW (dowód: k. 50-623 akt admin.).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. 29 kwietnia 2010 r. (data stempla pocztowego) złożyła do Prezesa URE wniosek o rozstrzygnięcie sprawy spornej i wydanie decyzji w zakresie odmowy (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarcia umowy o przyłączenie do sieci Elektrowni (...) o mocy 18 MW zlokalizowanej w rejonie miejscowości W., B. (dowód: wniosek k.5-31 akt admin.).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. jako sporne zapisy umowy przyłączeniowej wskazała: § 5 ust. 3 i 5, § 6 ust. 2 ppkt o, p) i q), § 6 ust. 6, §7 ust. 2, § 8, § 9, § 15 i § 16. Podniosła, że określona w tej umowie opłata przyłączeniowa obejmuje koszty rozbudowy sieci z naruszeniem art. 7 ust. 8 pkt 3 ustawy Prawo energetyczne (dowód: pismo k. 6 akt admin.).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. w piśmie wyjaśniającym do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wskazała, że (...) jest ujęta w planie rozwoju sieci (...), który to plan określa nakład na budowę który nie powinien przekroczyć sumy 31.300 000 zł. Wskazała, że jest to okoliczność znana Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki z urzędu. Podniosła zarzut na okoliczność przeprowadzenia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki postępowania wyjaśniającego w zakresie istnienia warunków ekonomicznych po stronie przedsiębiorstwa energetycznego – (...) (dowód: pismo z 01 czerwca 2010 r. k. 642 i 645 646 akt. admin.).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. nie uiszczała zaliczki na poczet opłaty o przyłączenie (okoliczność bezsporna).

Pismem z 16 kwietnia 2008 r. (...) sp. z o.o. w S. przedłożyła (...) sp. z o.o. w P. tytuł prawny do korzystania z działek pod budowę i eksploatację (...) (dowód: pismo k. 805-818 i 957-967 akt. admin.).

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki pismem z 27 lipca 2010 r. wezwał (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. do przedstawienia szacunkowego zestawienia kosztów związanych z wykonaniem prac wymienionych w § 7 ust. 2 i 3 projektu umowy o przyłączenie.

Na ww. wezwanie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. stwierdziła, że warunki przyłączenia z 30 kwietnia 2008 r. wygasły, w związku z czym wygasło również warunkowe zobowiązanie do zawarcia umowy o przyłączenie. Natomiast jak dalej podnosi w tym piśmie (...) sp. z o.o. w P. – (...) sp. z o.o. w S., jeżeli chciałby przyłączyć obiekt który zamierza wybudować w ramach publicznoprawnego obowiązku przyłączenia, to powinien złożyć kolejny wniosek odpowiadający wymogom prawa energetycznego. Odnośnie zestawienia kosztów stwierdziła, że nie jest w ich posiadaniu (dowód: pismo z 27 lipca 2010 r. k. 850-865 akt admin.).

Powyższe stanowisko (...) sp. z o.o. w P. podtrzymała w kolejnym piśmie z 10 września 2010 r. stwierdzając, że nie ma publicznoprawnego obowiązku zawarcia umowy o przyłączeniu obiektu (dowód: pismo k. 1008-1011 akt admin.).

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki postanowieniem z dnia 17 sierpnia 2010 r. oddalił wnioski dowodowe zgłoszone przez (...) sp. z o.o. w P. w przedmiocie dowodu z akt postępowań prowadzonych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, a dotyczących przyłączania innych podmiotów do sieci (...), przeprowadzenia dowodu oględzin obiektu, który ma być przyłączony, dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości, na okoliczność ustalenia istnienia ekonomicznych warunków przyłączenia (dowód: postanowienie k. 994 admin.).

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki postanowieniem z 17 sierpnia 2010 r. nie uwzględnił wniosku (...) sp. z o.o. w P. w przedmiocie umorzenia postępowania toczącego się w sprawie o odmowie zawarcia umowy o przyłączeniu do sieci elektroenergetycznej (...) sp. z o.o. w P. Elektrowni (...) (dowód: postanowienie k. 995 akt. admin.).

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki pismami z dnia 11 i 14 października 2010 r. i 16 listopada 2010 r. zawiadomił strony o zakończeniu postępowania i możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem w sprawie, w tym zajęcia stanowiska (dowód: pisma k. 1031 i 1035 i k. 1044 akt administracyjnych).

Bezspornym pozostawało, że planowana inwestycja nie powstała.

Mając na względzie zebrany materiał dowodowy Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołanie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. (która wywiodła w odwołaniu dalej idące zarzuty i wnioski) było uzasadnione.

W przekonaniu Sądu przede wszystkim uzasadniony był zarzut naruszenia prawa materialnego t.j. art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego, z którego wynika, że przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, na zasadzie równoprawnego traktowania, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia.

Sąd Okręgowy stwierdził, że Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w sposób błędny uznał, że okoliczność istnienia warunków technicznych i ekonomicznych wynika z samego faktu wydania przez (...) sp. z o.o. (...) sp. z o.o. warunków przyłączenia. Założenie to doprowadziło pozwanego do nieprawidłowego stwierdzenia, że na (...) sp. z o.o. spoczywał publicznoprawny obowiązek zawarcia umowy, zgodnie z art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego.

Sąd Okręgowy podzielił stanowisko zaprezentowane przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 kwietnia 2012r. (III SK 33/11), z którego wynika, że „wydanie przez przedsiębiorstwo energetyczne warunków przyłączenia do sieci oraz przedłożenie projektu umowy o przyłączenie do sieci nie oznacza, że istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci w rozumieniu art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego”.

Samo wydanie warunków technicznych przyłączenia w myśl § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz. U. z 2007 r. Nr

93, poz. 623), stanowi jedynie potwierdzenie technicznej możliwości dokonania samego przyłączenia. Sąd Okręgowy powtórzył za Sądem Najwyższym, że „warunki przyłączenia nie odnoszą się w ogóle do przesłanki technicznej możliwości przyłączenia źródła energii oraz ekonomicznej zasadności koniecznych do tego inwestycji (wykraczających poza samą realizację przyłącza)” (III SK 33/11).

Sąd Okręgowy stwierdził również, że zgodnie z art. 7 ust. 8i Prawa energetycznego w okresie ważności (a zdaniem Sądu, wbrew twierdzeniom powoda, ważność tych warunków nie wygasła) warunki przyłączenia stanowią warunkowe zobowiązanie przedsiębiorstwa energetycznego do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektronenergetycznej. Spełnienie warunków, o których mowa w art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego zobowiązuje z mocy prawa przedsiębiorstwo energetyczne w okresie ważności wydanych warunków przyłączenia, do zawarcia umowy o przyłączenie z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie.

W stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy, w przekonaniu Sądu Okręgowego, na uwagę zasługiwała również okoliczność, że powód wydając przedmiotowe warunki, zastrzegł, że przyłączenie farmy wiatrowej będzie możliwe w przypadku sfinansowania przez (...) sp. z o.o. określonych inwestycji. W konsekwencji, samo wydanie temu podmiotowi dokumentu- „warunki przyłączenia”, nie może stanowić o tym, że spełniona została przesłanka z art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego, czyli rzeczywistego potwierdzenia przez (...) sp. z o.o. istnienia technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia.

W ocenie Sądu Okręgowego Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w toku postępowania administracyjnego nie zbadał przesłanek określonych w art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego.

Pozwany nie zbadał przede wszystkim kwestii możliwości finansowania i rozbudowy sieci (...) sp. z o.o. na potrzeby przyłączenia (...) sp. z o.o. Opłata, o której mowa w art. 7 ust 8 pkt 3 Prawa energetycznego za przyłączenie, pobierana jest za zespolenie (złączenie) instalacji nowego wytwórcy energii z siecią przedsiębiorstwa energetycznego. Tym samym obejmuje nakłady za wykonanie tego zespolenia, a nie rozbudowę sieci przedsiębiorstwa na potrzeby przyłączenia. Obowiązek rozbudowy sieci przez (...) sp. z o.o. aktualizuje się w określonych warunkach, o których mowa w art. 7 ust. 5 Prawa energetycznego, w zakresie wynikającym z przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9 art. i 46 Prawa energetycznego, oraz w zakresie wynikającym z założeń lub planów o których mowa w art. 19 i 20 Prawa energetycznego.

Sąd Okręgowy wskazał również, że pozwany nie przedstawił planów lub założeń do planów, o których mowa w art. 19 i 20 Prawa energetycznego, z których wynikałby obowiązek finansowania i rozbudowy sieci na użytek przyłączenia (...) sp. z o.o. Takim planem nie jest zatwierdzony przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki plan rozwoju przedsiębiorstwa energetycznego za lata 2008-2011 w rozumieniu art. 16 Prawa energetycznego, na który pozwany się powoływał (tak: Sąd Najwyższy w sprawie III SK 33/11). W tym wypadku (...) sp. z o.o. nie ma obowiązku ponoszenia kosztów rozbudowy sieci poza wynikający z samego faktu przyłączenia, o ile faktycznie nie ma odpowiednich możliwości ekonomicznych do przeprowadzenia modernizacji swej sieci.

W przekonaniu Sądu Okręgowego pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki nie wykazał, do czego był obowiązany na mocy art. 6 k.c., aby wbrew twierdzeniu (...) sp. z o.o., istniały techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia.

W świetle powyższego, w przekonaniu Sądu Okręgowego, odmowa zawarcia umowy o przyłączenie przez (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., gdy warunki o których mowa w art. 7 ust.1 Prawa energetycznego łącznie nie zaistniały, nie uprawnia Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki do wydania decyzji zastępującej umowę o przyłączenie do sieci.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy w punkcie I wyroku uchylił zaskarżoną Decyzję oraz orzekł o kosztach postępowania na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Odnosząc się do odwołania (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. Sąd Okręgowy stwierdził, iż rozstrzygnięcie w tym względzie jest konsekwencją rozstrzygnięcia w sprawie z odwołania (...) spółka z ograniczoną

odpowiedzialnością z siedzibą w P. zaznaczając, że zarzuty przedstawione przez (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. nie okazały się uzasadnione.

Sąd Okręgowy zważył, że zarzuty (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. dotyczyły w istocie konkretnych zapisów orzeczonej umowy. Kwestia orzeczenia umowy jest wtórna w stosunku do problemu podstawowego – czy na (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. spoczywał publicznoprawny obowiązek zawarcia umowy z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S..

Sąd Okręgowy stwierdził, że w niniejszej sprawie decyzja została wydana bez podstawy prawnej, gdyż nie spełniona została materialna przesłanka z art. 7 ust. 1 Prawa energetyczne. W przekonaniu Sądu Okręgowego Prezes Urzędu Regulacji Energetyki nie wykazał bowiem, iż istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia.

Z powyższych względów odwołanie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. Sąd Okręgowy oddalił na mocy art. 479⁵³ § 1 k.p.c. Rozstrzygnięcie o kosztach procesu oparł zaś na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Powyższy wyrok w części I apelacją zaskarżył pozwany – Prezes Urzędu Regulacji Energetyki.

Zaskarżonemu wyrokowi pozwany zarzucił naruszenie:

1. Art. 7 ust. 1 w związku z art. 8 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne – poprzez przyjęcie, że pozwany nie wykazał istnienia technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia (...) sp. z o.o. z siedzibą w S. do sieci (...) sp. z o.o. w P. oraz wywiódł obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie wyłącznie z faktu wydania przez (...) sp. z o.o. w P. (...) sp. z o.o. z siedzibą w S. warunków przyłączenia do sieci;

2. Art. 16 ust. 1 i ust. 7 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne – poprzez zanegowanie planu rozwoju (...) sp. z o.o. w P. jako podstawy do wykazania istnienia warunków ekonomicznych przyłączenia w rozumieniu art. 7 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne;

3. Art. 19 i art. 20 w związku z art. 7 ust. 5 ustawy – Prawo energetyczne poprzez przyjęcie, że w sprawie niniejszej pozwany powinien był przedstawić w charakterze materiału dowodowego dokumenty planistyczne Gminy W., takie jak: założenia do planu zaopatrzenia tej gminy w energię elektryczną oraz plan zaopatrzenia tej gminy w energię elektryczną, co było – zdaniem Sądu – niezbędne w celu ustalenia możliwości finansowania i rozbudowy sieci (...) sp. z o.o. w P. na użytek przyłączenia (...) sp. z o.o. z siedzibą w S.;

4. Art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności nie wzięcie pod uwagę wydanego przez (...) sp. z o.o. w P. dokumentu – warunki przyłączenia Elektrowni (...), zwanej dalej „farmą wiatrową”, z dnia 30 kwietnia 2008 r., oraz planu rozwoju (...) sp. z o.o. w P. na lata 2008 – 2011 i projektu planu rozwoju (...) sp. z o.o. w P. na lata 2011 – 2015 w zakresie dotyczącym prac modernizacyjnych na sieci (...) sp. z o.o. w P. umożliwiających przyłączenie farmy wiatrowej, co w konsekwencji doprowadziło Sąd do wniosków końcowych sprzecznych z tym materiałem, mianowicie postawienia pozwanemu zarzutu nieprzeprowadzenia analizy potwierdzającej istnienie warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia w rozumieniu art. 7 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, a w konsekwencji uchylecia zaskarżonej decyzji.

Powołując się na powyższe zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części I poprzez oddalenie odwołania (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 26 listopada 2010 r., znak (...), oraz zasądzenie na rzecz pozwanego od (...) sp. z o.o. w P. kosztów postępowania.

W odpowiedzi na apelację powód – (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. wniósł o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie od pozwanego – Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Ustalenia faktyczne poczynione w sprawie Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za podstawę dla własnych rozważań.

W przedmiotowej sprawie (...) Sp. z o.o. otrzymała od (...) Sp. z o.o. warunki przyłączenia w dniu 30 kwietnia 2008 r., co powoduje, że nie mają one charakteru warunkowego zobowiązania przedsiębiorstwa energetycznego do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, wynikającego z art.7 ust. 8 i ustawy Prawo energetyczne. Powyższy przepis wprowadzony został do ustawy Prawo energetyczne ustawą z dnia 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw, który to przepis wszedł w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia tj. w dniu 11 marca 2010 r. (art.22 tej ustawy). Bez znaczenia jest przy tym, czy (...) Sp. z o.o. uiścił zaliczkę przewidzianą w art. 7 ustawy z dnia 8 stycznia 2010 r., gdyż ewentualnym skutkiem uiszczenia zaliczki jest utrzymanie ważności wydanych przed wejściem w życie ustawy warunków przyłączenia, a nie zmiana ich charakteru na wynikające z art.7 ust 8 i ustawy Prawo energetyczne warunkowe zobowiązanie przedsiębiorstwa energetycznego do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej.

W związku z powyższym w niniejszym stanie faktyczny aktualność zachowuje pogląd, że warunki przyłączenia odnosiły się wyłącznie do technicznych parametrów inwestycji w moce wytwórcze i specyfikowały zakres techniczny prac, jakie musiałby wykonać podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci oraz przedsiębiorstwo sieciowe oraz, że warunki przyłączenia do sieci energetycznej nie są źródłem cywilnoprawnym obowiązku zawarcia umowy, a przez to nie kreują po stronie podmiotu, który takie warunki otrzymał, wiarygodności względem przedsiębiorstwa sieciowego. Wskutek ich wydania nie dochodzi do powstania węzła obligacyjnego między podmiotem ubiegającym się o przyłączenie do sieci a przedsiębiorstwem sieciowym (vide Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2012 r. III SK 33/11, Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2014 r. sygn. III SK 46/13, Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2014 r. III SK 9/14).

Skoro zatem jest w sprawie bezsporne, że przyłączenie wnioskowanego przez (...) Sp. z o.o. obiektu o nazwie Elektrownie (...) wymaga rozbudowy i modernizacji sieci elektroenergetycznej (...) Sp. z o.o. , kwestią kluczową jest, czy na tym podmiocie ciąży publicznoprawny obowiązek podjęcia własnym nakładem powyższych inwestycji.

Jak trafnie wskazał Sąd Okręgowy, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane zapewnić realizację i finansowanie budowy i rozbudowy sieci, w tym na potrzeby przyłączania podmiotów ubiegających się o przyłączenie, na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1-4, 7 i 8 i art. 46 oraz w założeniach lub planach, o których mowa w art. 19 i 20 (art.7 ust. 5 ustawy Prawo energetyczne).

Ponieważ jest bezsporne, że ani założenia do planu ani plan zaopatrzenia Gminy W. nie został przez Prezesa URE przedstawiony, trafna jest konkluzja, że nie ma dowodu na okoliczność istnienia po stronie (...) sp. z o.o. publicznoprawnego obowiązku zapewnienia realizacji i finansowania budowy i rozbudowy sieci na potrzeby przyłączania przez (...) Sp. z o.o. obiektu o nazwie Elektrownie (...). Za bezzasadny należało uznać w związku z tym zarzut naruszenia art. 7 ust. 1 w związku z art. 8 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne.

Podkreślić należy, że ustawa Prawo energetyczne nie wiąże publicznoprawnego obowiązku zapewnienia realizacji i finansowania budowy i rozbudowy sieci, w tym na potrzeby przyłączania podmiotów ubiegających się o przyłączenie z treścią planów przedsiębiorstwa energetycznego o którym mowa w art.16 tej ustawy. Bezzasadny jest zatem zarzut apelacji naruszenia przez sąd I instancji art. 16 ust. 1 i ust. 7 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne.

Nie wzięcie pod uwagę przez Sąd Okręgowy wydanego przez (...) sp. z o.o. w P. dokumentu – warunki przyłączenia Elektrowni (...) z dnia 30 kwietnia 2008 r., oraz planu rozwoju (...) sp. z o.o. w P. na lata 2008 – 2011 i projektu planu rozwoju (...) sp. z o.o. w P. na lata 2011 – 2015 w zakresie dotyczącym prac modernizacyjnych na sieci (...) sp. z o.o. w P. umożliwiających przyłączenie farmy wiatrowej, nie naruszało art. 233 § 1 k.p.c., gdyż dokumenty te, z

przedstawionych wyżej względów, nie dotyczyły faktów istotnych dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Bezzasadny w związku z tym także zarzut naruszenia art. 19 i art. 20 w związku z art. 7 ust. 5 ustawy Prawo energetyczne.

Biorąc powyższe względy pod uwagę apelacje należało oddalić jako bezzasadną na podstawie art.385 k.p.c.

O kosztach postępowania za II instancję orzeczono stosownie do wyniku sporu, zasądzając na rzecz pozwanego koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych (art.98 k.p.c.)